

วิเคราะห์ภาพรวมแนวโน้มเศรษฐกิจโลกหลังการประชุมจีน-สหรัฐฯ ที่ปักกิ่ง

1. บทนำ: ทำไมการประชุมครั้งนี้จึงสำคัญ

การพบกันระหว่าง Donald Trump และ Xi Jinping ที่กรุงปักกิ่ง ระหว่างวันที่ 14-15 พฤษภาคม ถือเป็นหนึ่งเหตุการณ์ทางภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดของปีนี้ เพราะเกิดขึ้นในช่วงที่เศรษฐกิจโลกเผชิญแรงกดดันหลายด้านพร้อมกัน ทั้งสงครามอิหร่าน ความเสี่ยงด้านพลังงาน เงินเฟ้อ การค้าโลก การแข่งขันด้าน AI และชิปขั้นสูง ประเด็นได้หวั่น รวมถึงความเปราะบางของเศรษฐกิจโลกโดยรวม

การประชุมครั้งนี้จึงไม่ใช่เพียงการหารือทวิภาคีระหว่างสองประเทศมหาอำนาจ แต่เป็นเหตุการณ์ที่ตลาดโลกใช้ประเมินทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างสองเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดของโลก หากการหารือช่วยลดความตึงเครียดได้แม้เพียงบางส่วน ก็อาจช่วยประคองความเชื่อมั่นของตลาด การค้า และการลงทุนระหว่างประเทศในระยะสั้น ในทางตรงข้ามหากความขัดแย้งยังคงยกระดับต่อไป ความเสี่ยงต่อเงินเฟ้อ พลังงาน Supply Chain และตลาดการเงินโลกก็อาจกลับมาเพิ่มขึ้นได้อีกครั้ง

แม้บรรยากาศโดยรวมของการประชุมจะออกมาในเชิงบวก และทั้งสองฝ่ายพยายามส่งสัญญาณว่าต้องการรักษาเสถียรภาพความสัมพันธ์มากขึ้น แต่ความขัดแย้งเชิงโครงสร้างระหว่างจีนและสหรัฐฯ ยังคงอยู่ ทั้งในด้านการค้า เทคโนโลยี ความมั่นคง และอิทธิพลทางภูมิรัฐศาสตร์ เพียงแต่ทั้งสองฝ่ายพยายามบริหารไม่ให้ลุกลามจนกระทบเศรษฐกิจและเสถียรภาพโลกมากเกินไป โดยประเด็นหารือสำคัญครอบคลุมตั้งแต่ได้หวั่น พลังงาน ช่องแคบฮอร์มุซ AI ชิปขั้นสูง Rare Earths ไปจนถึงกลไกบริหารข้อพิพาททางการค้าในอนาคต

2. Thucydides Trap: คำนี้มาจากตรรกะของการคุกกันระหว่างผู้นำ

ระหว่างการพบหารือที่กรุงปักกิ่ง Xi ได้หยิบคำว่า “Thucydides Trap” ขึ้นมาพูดโดยตรงต่อ Trump พร้อมทั้งคำถามว่า จีนและสหรัฐฯ จะสามารถ “ก้าวข้ามกับดักของ Thucydides” และสร้างรูปแบบใหม่ของความสัมพันธ์ระหว่างมหาอำนาจได้หรือไม่ การใช้คำนี้จึงไม่ใช่เพียงการอ้างอิงทฤษฎีด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แต่เป็นการส่งสัญญาณเชิงยุทธศาสตร์ของจีนต่อทั้งสหรัฐฯ และประชาคมโลก โดยคำพูดที่ถูกอ้างถึงมากที่สุด คือ

“History, the world and the people are watching whether China and the United States can transcend the ‘Thucydides Trap’ and forge a new model of major-power relations.”

หรือแปลได้ว่า

“ประวัติศาสตร์ โลก และผู้คนกำลังจับตาดูว่า จีนและสหรัฐฯ จะสามารถก้าวข้าม ‘กับดักของ Thucydides’ และสร้างรูปแบบใหม่ของความสัมพันธ์ระหว่างมหาอำนาจได้หรือไม่”

สาระสำคัญของการสื่อสารครั้งนี้ คือความพยายามของจีนในการวางกรอบความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างสองมหาอำนาจ โดยจีนพยายามผลักดันแนวคิด “Constructive Strategic Stability” หรือความสัมพันธ์เชิงยุทธศาสตร์ที่มีเสถียรภาพมากขึ้น กล่าวคือ แม้จีนและสหรัฐฯ จะยังแข่งขันกันต่อไป แต่การแข่งขันนั้นควรถูกบริหารให้อยู่ภายใต้กรอบที่ควบคุมได้ และไม่ลุกลามไปสู่ความขัดแย้งโดยตรง

ท่าทีดังกล่าวสะท้อนว่า จีนเริ่มมองความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ในฐานะความสัมพันธ์ระหว่าง “สองมหาอำนาจหลักของโลก” มากขึ้น ไม่ใช่เพียงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนาเหมือนในอดีต ขณะเดียวกัน จีนยังต้องการให้สหรัฐฯ ยอมรับสถานะของจีนในฐานะ “Peer Competitor” หรือคู่แข่งระดับเดียวกัน มากกว่าการพยายามสกัดหรือจำกัดการเติบโตของจีนในทุกมิติ

ในอีกด้านหนึ่ง การหยิบคำว่า Thucydides Trap ขึ้นมาพูดยังสะท้อนความกังวลของจีนว่า ความตึงเครียดด้านการค้า เทคโนโลยี ความมั่นคง และได้หวั่น อาจนำไปสู่ความผิดพลาดเชิงยุทธศาสตร์ได้ โดยเฉพาะในช่วงที่โลกเผชิญความไม่แน่นอนจากสงครามอิหร่าน ราคาพลังงาน เงินเฟ้อ และความเปราะบางของเศรษฐกิจโลก

ดังนั้น นัยสำคัญของการใช้คำนี้ในการประชุมครั้งนี้ จึงไม่ใช่การประกาศยุติการแข่งขันระหว่างจีนและสหรัฐฯ แต่เป็นการส่งสัญญาณว่า ทั้งสองฝ่ายจำเป็นต้องสร้างกลไกบางอย่างเพื่อไม่ให้ความขัดแย้งลุกลามจนกลายเป็นวิกฤตที่กระทบต่อเศรษฐกิจและเสถียรภาพโลกในวงกว้าง

3. ประเด็นหารือสำคัญในการประชุมจีน-สหรัฐฯ

1) การสร้างกรอบความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างจีนและสหรัฐฯ

หนึ่งในสาระสำคัญที่สุดของการประชุมครั้งนี้ คือความพยายามของจีนในการผลักดันกรอบความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างจีนและสหรัฐฯ ภายใต้แนวคิด “Constructive Strategic Stability” หรือความสัมพันธ์เชิงยุทธศาสตร์ที่มีเสถียรภาพมากขึ้น กล่าวคือ แม้ทั้งสองประเทศจะยังแข่งขันกันต่อไปในด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และภูมิรัฐศาสตร์ แต่การแข่งขันดังกล่าวควรอยู่ภายใต้กรอบที่สามารถบริหารจัดการได้ และไม่ลุกลามไปสู่ความขัดแย้งโดยตรง

ทำที่ดังกล่าวสะท้อนว่า จีนเริ่มมองความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ในฐานะความสัมพันธ์ระหว่างสองมหาอำนาจหลักของโลกมากขึ้น พร้อมส่งสัญญาณว่า โลกจะได้รับประโยชน์มากกว่าหากการแข่งขันระหว่างทั้งสองฝ่ายยังอยู่ในระดับที่ควบคุมได้ และไม่กลายเป็นการเผชิญหน้าทางยุทธศาสตร์เต็มรูปแบบ

ขณะเดียวกัน ทั้งจีนและสหรัฐฯ เริ่มยอมรับข้อเท็จจริงร่วมกันมากขึ้นว่า ทั้งสองประเทศไม่สามารถตัดขาดจากกันได้จริง แม้จะมีความพยายามลดการพึ่งพาในบางอุตสาหกรรม แต่เศรษฐกิจโลกยังเชื่อมโยงกันผ่านการค้า การเงิน เทคโนโลยี พลังงาน และ Supply Chain ในระดับสูง การรักษาช่องทางสื่อสารระหว่างกันจึงยังมีความสำคัญต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจโลกโดยรวม

Xi พยายามส่งสัญญาณว่า จีนไม่ต้องการให้ความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ เข้าสู่ภาวะเผชิญหน้ารุนแรง หลังจากหลายปีที่ผ่านมา ทั้งสองประเทศมีความตึงเครียดจากสงครามการค้า การจำกัดเทคโนโลยี การแข่งขันทางทหารในอินโด-แปซิฟิก และประเด็นไต้หวัน ขณะที่ Trump เองก็ใช้น้ำเสียงเชิงบวกมากขึ้น โดยระบุว่าทั้งสองประเทศจะมีอนาคตที่ยิ่งใหญ่ร่วมกัน สะท้อนว่า แม้สหรัฐฯ ยังแข่งขันกับจีนในหลายมิติ แต่ก็เริ่มมองว่า จีนยังเป็นผู้เล่นสำคัญต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจและระบบโลก และไม่สามารถแยกจีนออกจากเศรษฐกิจโลกได้

2) ไต้หวันและความมั่นคงในช่องแคบไต้หวัน

ประเด็นไต้หวันถือเป็นหัวข้อที่อ่อนไหวและตึงเครียดที่สุดในการประชุมครั้งนี้ โดย Xi ย้ำกับ Trump ว่า “ไต้หวันคือประเด็นที่สำคัญที่สุดในความสัมพันธ์จีน-สหรัฐฯ หากจัดการผิดพลาด ทั้งสองประเทศอาจปะทะกัน หรือแม้แต่เข้าสู่ความขัดแย้งได้”

“The Taiwan question is the most important issue in China-US relations. If mishandled, the two nations could collide or even come into conflict.”

แม้ทั้งสองฝ่ายจะพยายามรักษาบรรยากาศการเจรจาเชิงบวก แต่ประเด็นไต้หวันยังคงเป็นความเสี่ยงภูมิรัฐศาสตร์ที่สำคัญที่สุดในความสัมพันธ์จีน-สหรัฐฯ เพราะสำหรับจีน ไต้หวันไม่ได้เป็นเพียงประเด็นทางการเมืองหรือความมั่นคง แต่เชื่อมโยงกับอธิปไตย ความชอบธรรมทางการเมือง และเป้าหมายการรวมชาติในระยะยาว จีนจึงต้องการให้สหรัฐฯ ลดการสนับสนุนทางทหารต่อไต้หวัน และส่งสัญญาณเชิงนโยบายที่ชัดเจนมากขึ้นว่าไม่สนับสนุนเอกราชของไต้หวัน

อย่างไรก็ตาม ฝ่ายสหรัฐฯ ยังคงยืนยันจุดยืนเดิม โดยไม่ได้เปลี่ยนนโยบายอย่างเป็นทางการ และยังสนับสนุนศักยภาพการป้องกันตัวของไต้หวันต่อไป ทำให้การหารือครั้งนี้ไม่ได้จบลงด้วยการประนีประนอมเชิงนโยบาย แต่เป็นการที่จีนย้ำเส้นแดงของตนเอง ขณะที่สหรัฐฯ ยังรักษาคู่ยืนเดิมด้านความมั่นคงในภูมิภาค

3) การค้า การลงทุน และการลดแรงกดดันทางเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจและการค้า การประชุมครั้งนี้ช่วยลดแรงกดดันระยะสั้นบางส่วน โดย Trump ระบุว่า สหรัฐฯ ได้ทำข้อตกลงการค้าที่ยอดเยี่ยมมากกับจีน และพยายามใช้การเยือนครั้งนี้เป็นผลงานทางเศรษฐกิจที่จับต้องได้ โดยเฉพาะก่อนการ

เลือกตั้งกลางเทอม โดยทั้งสองฝ่ายได้หารือเรื่องการเพิ่มการค้าสินค้าเกษตร เนื้อวัว พลังงาน และการสร้างกลไกบริหารข้อพิพาททางการค้าในอนาคต รวมถึงมีการพูดถึงสินค้าที่ไม่อ่อนไหวทางความมั่นคงมูลค่าราว 30,000 ล้านดอลลาร์ เพื่อเปิดทางให้การค้าบางส่วนยังสามารถดำเนินต่อไปได้

อย่างไรก็ตาม แม้บรรยากาศโดยรวมจะดีขึ้น แต่ยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับการขยายเวลาพักทางการค้าหลังสิ้นสุดมาตรการปัจจุบัน และข้อขัดแย้งระหว่างจีนและสหรัฐฯ ยังคงอยู่ ทั้งเรื่องภาษี การอุดหนุนอุตสาหกรรม การเข้าถึงตลาด และมาตรการด้านเทคโนโลยี

4) สงครามอิหร่านและเสถียรภาพตะวันออกกลาง

สถานการณ์ในตะวันออกกลางเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญของการประชุมโดยเฉพาะสงครามอิหร่าน ซึ่งทั้งจีนและสหรัฐฯ ต่างไม่ต้องการให้ความขัดแย้งลุกลามจนกระทบเศรษฐกิจโลก อุปทานพลังงาน และเสถียรภาพของตลาดการเงินโลก

ทั้งนี้ จีนยืนยันว่าจะไม่ส่งยูโทปกรณ์ทางทหารให้อิหร่าน พร้อมระบุว่าสงครามกับอิหร่านไม่ควรเกิดขึ้นตั้งแต่แรก และไม่มีเหตุผลที่ความขัดแย้งจะต้องยืดเยื้อต่อไป โดยจีนยังคงสนับสนุนการเจรจาสันติภาพและการลดความตึงเครียดในภูมิภาค แต่หลายฝ่ายประเมินว่าจีนก็ไม่น่าจะกดดันอิหร่านอย่างจริงจัง เพราะอิหร่านยังมีความสำคัญต่อจีนทั้งในเชิงพลังงานและการถ่วงดุลอำนาจทางภูมิรัฐศาสตร์กับสหรัฐฯ

5) เสถียรภาพพลังงานและช่องแคบฮอร์มุซ

หนึ่งในจุดที่จีนและสหรัฐฯ มีผลประโยชน์ร่วมกันอย่างชัดเจน คือการรักษาเสถียรภาพของช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันและ LNG ที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของโลก โดยทั้งสองฝ่ายเห็นตรงกันว่า ช่องแคบฮอร์มุซควรเปิดอยู่ตลอด เพื่อให้การไหลเวียนของพลังงานโลกดำเนินต่อไปได้อย่างมีเสถียรภาพ

สำหรับจีน เสถียรภาพของฮอร์มุซมีความสำคัญโดยตรงต่อความมั่นคงทางพลังงาน เนื่องจากจีนยังพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันและก๊าซจากตะวันออกกลางในระดับสูง ขณะที่สหรัฐฯ ไม่ต้องการให้ราคาน้ำมันปรับตัวขึ้นจนกระทบเงินเฟ้อ เศรษฐกิจภายในประเทศ และเสถียรภาพทางการเมือง

6) AI ชิปขั้นสูง และการแข่งขันด้านเทคโนโลยี

แม้ประเด็น AI และชิปขั้นสูงจะไม่ได้ถูกกล่าวถึงอย่างละเอียดในแถลงการณ์ทางการ แต่ถือเป็นหนึ่งในหัวข้อสำคัญที่สุดของการประชุมครั้งนี้ โดยเฉพาะหลัง Jensen Huang ซีอีโอของ Nvidia เดินทางร่วมคณะไปจีนด้วย โดยประเด็นการเข้าถึงชิป AI ขั้นสูง เช่น Nvidia H200 ซึ่งจนถึงขณะนี้ยังไม่มีควมคืบหน้าชัดเจน แม้ก่อนหน้านี้จะมีสัญญาณว่าสหรัฐฯ อาจเปิดทางให้จีนเข้าถึงชิปบางรุ่นได้มากขึ้น แต่หลังการประชุม สหรัฐฯ ยังคงต้องการรักษาความได้เปรียบด้าน AI และจำกัดไม่ให้จีนเข้าถึงเทคโนโลยีขั้นสูงมากเกินไป ขณะที่จีนยังต้องการชิปและเทคโนโลยีจากสหรัฐฯ เพื่อเร่งพัฒนา AI และลดการพึ่งพาต่างประเทศ

นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังมีความกังวลเพิ่มขึ้นว่า บริษัท AI ของจีนอาจใช้ประโยชน์จากโมเดลหรือองค์ความรู้ของสหรัฐฯ เช่น OpenAI หรือ Anthropic เพื่อเร่งพัฒนาเทคโนโลยีของตนเองในต้นทุนที่ต่ำกว่า ทำให้การแข่งขันด้าน AI เริ่มถูกมองในมิติของความมั่นคงทางเทคโนโลยีและความสามารถเชิงยุทธศาสตร์มากขึ้นเรื่อย ๆ

7) Rare Earths และ Supply Chain

Rare Earths และแร่สำคัญที่ใช้ในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ เช่น รถยนต์ไฟฟ้า (EV), Semiconductor, Battery, พลังงานสะอาด และอุตสาหกรรมความมั่นคง ซึ่งจีนยังมีบทบาทสูงในห่วงโซ่อุปทานโลก ทั้งในด้านทรัพยากร การแปรรูป และอุตสาหกรรมต้นน้ำ ถือเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญของการประชุมครั้งนี้ โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จีนใช้ความได้เปรียบด้านแร่หายากเป็นเครื่องมือในการต่อรองกับสหรัฐฯ ระหว่างสงครามการค้า ขณะที่การผ่อนคลายข้อจำกัดการส่งออกแร่บางประเภทในบางช่วง ก็มีผลช่วยลดความตึงเครียดทางเศรษฐกิจระหว่างทั้งสองฝ่าย

ขณะที่สหรัฐฯ พยายามลดการพึ่งพาจีนและเร่งสร้าง Supply Chain ใหม่ แต่ในทางปฏิบัติยังทำได้ยาก เพราะจีนยังมีความได้เปรียบทั้งด้านต้นทุน โครงสร้างอุตสาหกรรม และกำลังการผลิต ส่งผลให้ Rare Earths ยังคงเป็นความเสี่ยงด้าน

Supply Chain ที่สำคัญที่สุดของเศรษฐกิจโลก เพราะหากเกิดข้อจำกัดด้านการส่งออกหรือความตึงเครียดทางการค้าอีกครั้ง จะกระทบต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรม EV พลังงานสะอาด Semiconductor และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั่วโลกทันที

8) การจัดตั้งกลไกบริหารข้อพิพาททางการค้าในอนาคต

การสร้างกลไกบริหารจัดการข้อพิพาททางการค้าในอนาคต เป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญที่จีนและสหรัฐฯ หรือร่วมกันในการประชุมครั้งนี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความเสี่ยงที่ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจจะลุกลามกลับไปสู่ภาวะสงครามภาชีรอบใหม่เหมือนในช่วงที่ผ่านมา การมีกลไกสื่อสารและบริหารข้อพิพาทจึงมีบทบาทสำคัญในการลดความเสี่ยงจากมาตรการตอบโต้แบบกะทันหัน หรือ Policy Shock ที่อาจกระทบตลาดการเงินและภาคธุรกิจทั่วโลก

อย่างไรก็ตาม แม้ทั้งสองฝ่ายจะเห็นความจำเป็นของการมีกลไกดังกล่าว แต่ความคืบหน้ายังอยู่ในระดับการหารือเชิงหลักการมากกว่ารายละเอียดที่เป็นรูปธรรม และยังไม่มีความชัดเจนว่ากลไกดังกล่าวจะมีอำนาจหรือประสิทธิภาพมากเพียงใด หากความขัดแย้งเชิงโครงสร้างระหว่างทั้งสองประเทศกลับมายกระดับอีกครั้ง

4. Market Reaction: ตลาดตอบรับอย่างไร

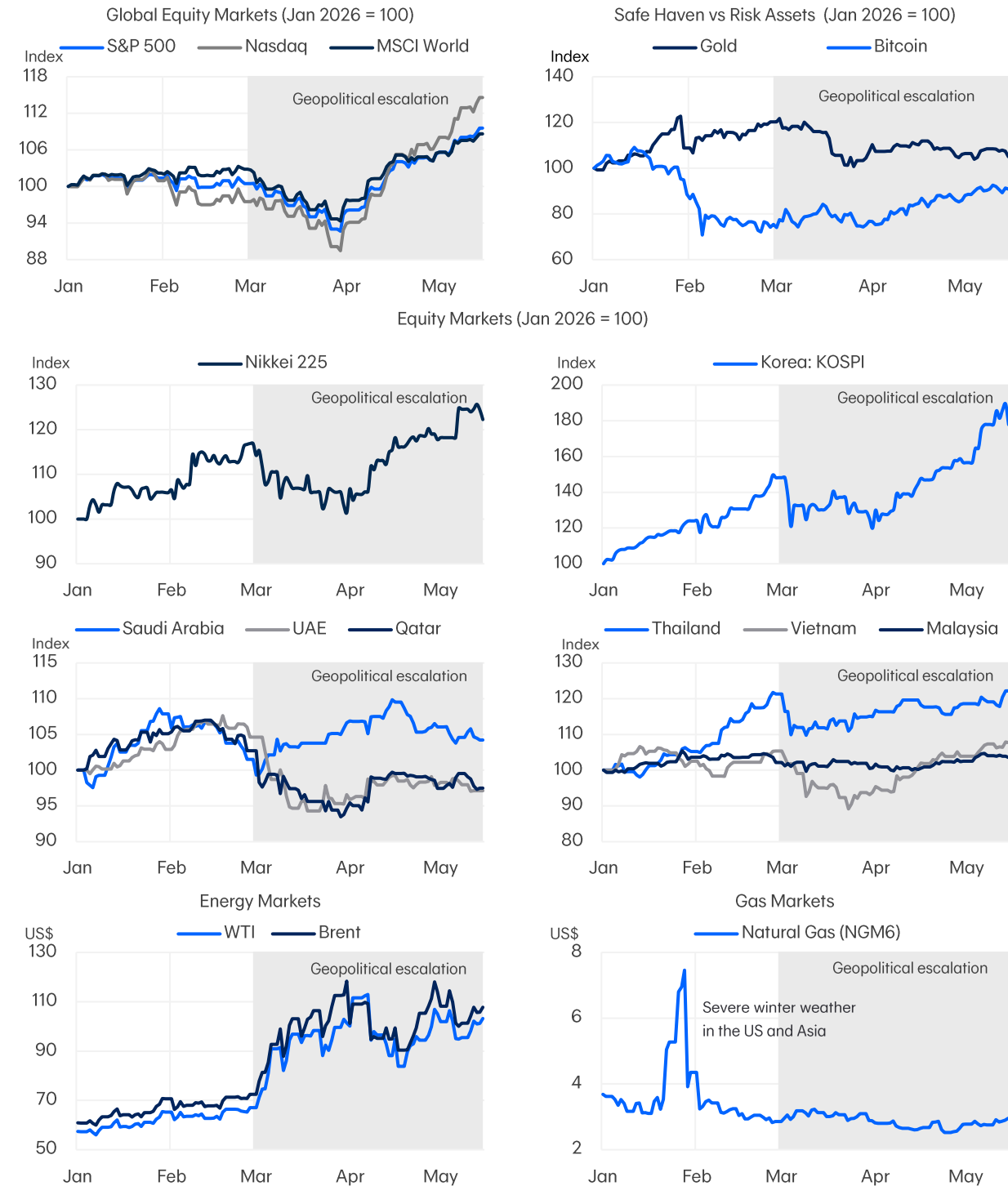
ตลาดการเงินโลกตอบรับการประชุมในลักษณะของ “Cautious Relief” มากกว่าภาวะ Risk-on เต็มรูปแบบ กล่าวคือ นักลงทุนมองว่าการพบกันครั้งนี้ช่วยลดโอกาสของการเผชิญหน้าระหว่างสองมหาอำนาจในระยะสั้น และยังรักษาช่องทางการสื่อสารระหว่างกันไว้ได้ แม้ยังไม่เพียงพอที่จะเปลี่ยนภาพของการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐฯ อย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้บรรยากาศการลงทุนเริ่มผ่อนคลายลง ขณะที่ geopolitical risk premium ยังไม่หายไปจากระบบการเงินโลก เนื่องจากการแข่งขันด้านเทคโนโลยี ความมั่นคง และภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างทั้งสองประเทศยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดทิศทางเศรษฐกิจและตลาดการเงินโลกในระยะต่อไป

ตลาดหุ้นเอเชียและสินทรัพย์เสี่ยงหลายประเภทปรับตัวดีขึ้นในช่วงแรกของการประชุม จากความคาดหวังว่าความตึงเครียดด้านการค้า เทคโนโลยี และภูมิรัฐศาสตร์จะยังไม่ยกระดับในระยะใกล้ หลังทั้งสองฝ่ายส่งสัญญาณสนับสนุนการรักษาเสถียรภาพความสัมพันธ์ และเปิดทางให้การหารือด้านเศรษฐกิจและการลงทุนดำเนินต่อไป

อย่างไรก็ตาม ตลาดยังคงระมัดระวังต่อความขัดแย้งเชิงโครงสร้างระหว่างจีนและสหรัฐฯ โดยเฉพาะในด้าน AI เซมิคอนดักเตอร์ ชิปขั้นสูง และเทคโนโลยียุทธศาสตร์ นักลงทุนบางส่วนเริ่มลดสถานะในหุ้นเทคโนโลยี หลังประเมินว่าการแข่งขันด้านเทคโนโลยียังคงถูกกำหนดโดยมาตรการควบคุมการส่งออก ข้อจำกัดด้าน supply chain และนโยบายความมั่นคงทางเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศต่อไป

ด้านราคาทองคำเคลื่อนไหวในกรอบจำกัด แม้แรงซื้อสินทรัพย์ปลอดภัยจะชะลอลงหลังการประชุมไม่ได้ส่งสัญญาณเผชิญหน้ารุนแรงในทันที แต่ตลาดยังให้น้ำหนักกับความเสี่ยงจากตะวันออกกลาง ราคาพลังงาน เงินเฟ้อ และทิศทางดอกเบี้ยของธนาคารกลางหลัก โดยเฉพาะ Fed ทำให้แรงป้องกันความเสี่ยงยังไม่หายไปจากระบบการเงินโลก เช่นเดียวกับราคาน้ำมันที่ตลาดยังประเมินว่า หากสถานการณ์ตะวันออกกลางยกระดับ หรือเส้นทางขนส่งพลังงานเกิดการหยุดชะงัก ราคาน้ำมันอาจกลับมาผันผวนและสร้างแรงกดดันต่อเงินเฟ้อโลกอีกครั้ง

Global Asset Price

5. วิเคราะห์ผลของการเจรจาจีน-สหรัฐฯ ต่อไทย

1) ผลเชิงบวกต่อเศรษฐกิจไทย

- ความตึงเครียดทางการค้าลดลง ช่วยประคองภาคส่งออกไทย

ผลเชิงบวกที่สำคัญที่สุดของการประชุมครั้งนี้ คือการลดโอกาสที่สงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ จะกลับมารุนแรงขึ้น โดยทั้งสองฝ่ายยังเปิดช่องทางเจรจา และมีการหารือเกี่ยวกับสินค้าเกษตร พลังงาน การลงทุน และกลไกการข้อพิพาททางการค้าในอนาคต ทั้งนี้ การที่ทั้งสองประเทศยังหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าโดยตรง ช่วยลดความเสี่ยงของ Policy Shock หรือมาตรการตอบโต้ทางการค้าแบบกะทันหันในระยะสั้น ซึ่งเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจเอเชียที่ยังเชื่อมโยงกับทั้งจีนและสหรัฐฯ ผ่าน Supply Chain การส่งออก เทคโนโลยี และกระแสเงินทุนระหว่างประเทศ

ประเทศที่พึ่งพาการค้าโลกสูง เช่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน เวียดนาม สิงคโปร์ และไทย มีแนวโน้มได้รับประโยชน์จากบรรยากาศการค้าและการลงทุนที่ผ่อนคลายลงบางส่วน ขณะเดียวกัน ภาคธุรกิจยังสามารถวางแผนการลงทุน การจัดซื้อวัตถุดิบ และการบริหาร Supply Chain ได้ง่ายขึ้นกว่ากรณีที่มีความสัมพันธ์กลับไปสู่สงครามภาษีเต็มรูปแบบ

- เสถียรภาพพลังงานที่ดีขึ้นช่วยลดแรงกดดันต่อเงินเฟ้อไทย

การที่จีนและสหรัฐฯ มีจุดยืนร่วมกันในการรักษาเสถียรภาพของช่องแคบฮอร์มุซ เป็นปัจจัยบวกต่อไทยในฐานะประเทศผู้นำเข้าพลังงานสุทธิ เพราะช่วยลดความเสี่ยงที่ราคาน้ำมันและ LNG จะปรับขึ้นรุนแรงในระยะสั้น ซึ่งมีความสำคัญต่อไทยค่อนข้างมาก เนื่องจากต้นทุนพลังงานยังเชื่อมโยงโดยตรงกับค่าไฟ ต้นทุนขนส่ง เงินเฟ้อ และกำลังซื้อของภาคครัวเรือน

- ไทยอาจได้ประโยชน์จากการปรับตัวของ supply chain โลก

แม้การแข่งขันระหว่างจีนและสหรัฐฯ ยังดำเนินต่อไป แต่การที่บริษัทข้ามชาติพยายามกระจายฐานการผลิตออกจากจีนบางส่วน อาจเปิดโอกาสให้ไทยได้รับประโยชน์จากการลงทุนเพิ่มเติมในบางอุตสาหกรรม เช่น EV อิเล็กทรอนิกส์ Data Center และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ Digital Infrastructure เนื่องจากไทยยังมีจุดแข็งด้านโครงสร้างพื้นฐานและตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ ซึ่งอาจช่วยให้ไทยยังเป็นหนึ่งในฐานการผลิตสำคัญของภูมิภาคได้

2) ความเสี่ยงและแรงกดดันต่อเศรษฐกิจไทย

- ไทยยังเผชิญความเสี่ยงจากราคาพลังงานโลก

แม้บรรยากาศการเจรจาจะดีขึ้น แต่ความเสี่ยงด้านพลังงานยังไม่หายไป หากสงครามอิหร่านยืดเยื้อ หรือเกิดเหตุการณ์ที่กระทบช่องแคบฮอร์มุซ ราคาน้ำมันและ LNG อาจกลับมาผันผวนรุนแรงอีกครั้ง ซึ่งจะส่งผลทั้งต่อเงินเฟ้อ ต้นทุนการผลิต ค่าไฟ และฐานะการคลัง หากภาครัฐจำเป็นต้องกลับมาใช้นโยบายอุดหนุนพลังงานเพิ่มเติม

- ไทยอาจเผชิญแรงกดดันให้เลือกข้างมากขึ้น

แม้ความตึงเครียดด้านการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ จะผ่อนคลายลงบางส่วน แต่การแข่งขันในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ เช่น AI เซมิคอนดักเตอร์ แร่หายาก และพลังงานสะอาด ยังคงเป็นหนึ่งในความขัดแย้งสำคัญของเศรษฐกิจโลก และกำลังเร่งให้โลกเข้าสู่ภาวะ Supply Chain และ Technology Fragmentation มากขึ้น โดยทั้งจีนและสหรัฐฯ ต่างพยายามสร้าง ecosystem ทางเทคโนโลยีและห่วงโซ่อุปทานของตนเอง

สำหรับไทย แม้จะมีโอกาสได้รับประโยชน์จากกระแส China+1 และการกระจายฐานการผลิตมายังอาเซียน แต่การแข่งขันระหว่างมหาอำนาจอาจทำให้ไทยต้องบริหารความสัมพันธ์ระหว่างจีนและสหรัฐฯ อย่างระมัดระวัง เพื่อรักษาสมดุลระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับความร่วมมือด้านเทคโนโลยี ความมั่นคง และการลงทุนในระยะต่อไป

- ความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ยังเป็น Tail Risk ต่อเศรษฐกิจไทย

แม้การประทุช่วยลดความตึงเครียดบางส่วน แต่ประเด็นได้หวั่น เทคโนโลยี และความมั่นคงยังไม่ได้คลี่คลาย หากเกิดวิกฤตในช่องแคบไต้หวัน หรือความสัมพันธ์จีน-สหรัฐฯ กลับมายกระดับอีกครั้ง ไทยจะได้รับผลกระทบผ่านการค้า การลงทุน ตลาดการเงิน และ Supply Chain ของภาคการผลิตทันที

6. บทสรุป

เศรษฐกิจโลกหลังการประทุจีน-สหรัฐฯ ที่กรุงปักกิ่งมีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อยในระยะสั้น จากการที่ทั้งสองฝ่ายยังรักษาช่องทางสื่อสารและหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าโดยตรง อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงเชิงโครงสร้างยังไม่ได้คลี่คลาย ทั้งในด้านพลังงาน เงินเฟ้อ เทคโนโลยี Supply Chain และภูมิรัฐศาสตร์

โลกอาจไม่ได้กำลังกลับไปสู่ยุค Globalization แบบเดิมที่ขับเคลื่อนด้วยการเปิดเสรีและการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่กำลังเข้าสู่ภาวะ Managed Rivalry มากกว่า Full Decoupling กล่าวคือ จีนและสหรัฐฯ ยังคงเชื่อมโยงกันทางเศรษฐกิจในหลายมิติ แต่ต่างฝ่ายพยายามลดการพึ่งพากันในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะ AI ชิปขั้นสูง Rare Earths พลังงาน และเทคโนโลยีแห่งอนาคต

ในระยะต่อไป ประเทศต่าง ๆ รวมถึงไทย จึงอาจต้องให้ความสำคัญมากขึ้นกับการกระจายความเสี่ยง การยกระดับขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ และการรักษาความยืดหยุ่นเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อรับมือกับโลกที่การแข่งขันระหว่างมหาอำนาจกลายเป็นหนึ่งในปัจจัยกำหนดทิศทางเศรษฐกิจโลกในระยะยาว

BBL Research